

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/156/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421203181
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421203181.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: X/ K. Z., R.. XX.XX.XXXX, O. X/ N. Z., R.. XX.XX.XXXX, t. č. obe bytom u otca, deti rodičov - matky/navrhovateľky: K. H., R.. XX.XX.XXXX, T. D. K. J. XX, XXX XX N.R., právne zast.: JUDr. Martin Kákoš, advokát so sídlom Bernolákova 2050/23, 955 01 Topoľčany, a otca: D. Z., R.. XX.XX.XXXX, T. D. W. R. H. X, XXX XX W. R. H., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým u k l a d á otcovi D. Z., R.. XX.XX.XXXX povinnosť o d o v z d a ť mal. K. Z., R.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky K. H., R.. XX.XX.XXXX odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia.
- II. V ostatnom rozsahu návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka K. H., R.. XX.XX.XXXX, matka maloletých detí, dňa 20.10.2021 podala prostredníctvom svojej právne zástupkyne na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý odôvodnila tak, že je potrebné ihneď dočasne upraviť pomery mal. detí, pretože pokiaľ by zostali v starostlivosti otca aj naďalej, hrozí vážna obava, že ich život, zdravie a priaznivý vývoj bude vážne ohrozený alebo narušený, pretože otec sa o deti riadne nestará, neprimerane ich trestá a spôsobuje im fyzické a psychické utrpenie. Dňa 25.08.2021 podala návrh na zverenie maloletých do svojej osobnej starostlivosti spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením č. k. 25P/65/2021-15 zo dňa 27.08.2021 súd neodkladné opatrenie zamietol. Avšak, vzhľadom udalosti, ktoré sa od uvedeného rozhodnutia súdu odohrali počas starostlivosti otca o maloletých, ktoré zakladajú dôvodnú obavu, že maloletí sú v starostlivosti otca podrobovaní fyzickým a psychickým útrapám dosahujúcim intenzitu trestného činu týrania blízkej a osoby a zverenej osoby v zmysle ust. § 208 Trestného zákona, matka bezprostredne po podaní trestného oznámenia na otca podala tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd nariadil otcovi odovzdať maloletých do jej starostlivosti. Dňa 14. 09. 2021 v popoludňajších hodinách syn K. informoval matku, že otec D. prišiel za ním do izby a fyzicky ho napadol tak, že mu hlavu udieral o skriňu a začala mu tiecť krv z hlavy. K. sa sťažoval, že ho po útoku otca veľmi bolela hlava. Matka ihneď volala otcovi na mobilný telefón, pričom viackrát zrušil hovor. Potom po cca. 20 minútach zdvihol telefón, a syn K. s plačom hovoril do telefónu, že u otca v rodine mu nie je dobre a že mu robia zle. Syn K. hovoril, že on toto otcovi neodpustí a v budúcnosti sa za to bude aj súdiť s otcom. Otec tento telefonický rozhovor vypočul, a so strašným krikom reval na syna K. - čo matka osobne počula v telefóne - a chcel ho biť po druhý raz, ale zistil, že hovor ešte pokračuje. Potom otec prikázal mladšiemu synovi N., aby zbil brata K., lebo otec povedal, že by si s bitím K. spravil zle. A N. zo strachu pred otcom poslúchol otcov príkaz. Na základe týchto informácií a skutočností matka ihneď informovala Políciu, pričom bola vyslaná do domácnosti otca policajná hliadka z R. D. a privolaná Sociálna kuratela zo Ž.. Syn K. matku následne informoval, že zo strachu pred otcovými vyhrážkami vypovedal, že sa syn K. pobil s bratom N.. Po tomto otcovom incidente otec maloletých matke odmietal dávať synov k telefónu na rozhovor. Potom, dňa 18. 09. 2021 syn K. matku kontaktoval mailovými správami, že mu v domácnosti otca je veľmi

zle, od rána po ňom neustále kričí stará matka, aby jej išiel pomáhať, a veľmi na matku apeloval, že či môže prísť ku nej do domácnosti a je ochotný z domácnosti otca ujsť. Pýtal sa, či môže ku matke ujsť. Následne syn K. v mailovej komunikácii uviedol, že mu robia zle a šikanujú ho, pričom už chcel aj skočiť z mosta. Po tejto desivej informácii od syna K., matka kontaktovala Políciu. Ešte v ten deň večer Polícia matku informovala, že do domácnosti otca bola vyslaná hliadka, privolaná Sociálna kuratela zo Ž. a sanitka RZP, ktorej lekár podal synovi K. injekciu a previezli ho do Psychiatrickej nemocnice v J.. K. bol po 3 týždňovej dĺžke hospitalizácie prepustený späť do domácnosti otca, pričom matka nemá žiaden kontakt so synom a má dôvodnú obavu, že mal. K. a takisto aj mal. N. sú vystavení fyzickému a psychickému týraniu zo strany ich otca, a psychický tlak na nich sa bude zo strany otca sa bude po návrate K. z hospitalizácie teraz ešte viac stupňovať. Matka dňa 18.10.2021 podala na OR ZP v Ž.X. R. H. trestné oznámenie na otca vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona. Uvedené skutočnosti jednoznačne svedčia o tom, že úprava pomerov neznesie odklad a preukazujú naliehavú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie tak, aby bol mal. K. Gelety a taktiež aj mal. N. Z. odovzdaný do starostlivosti matky, nakoľko je neprijateľné, aby obe deti ďalej zotrvali v starostlivosti otca, u ktorého je dôvodná obava, že sa voči nim dopúšťa trestného činu, v dôsledku ktorého mal. K. uvažoval o spáchaní samovraždy a bol aj hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici, a mal N. bol otcom nútený napádať svojho brata K. v úmysle otca zakryť ním spôsobenú ujmu na zdraví mal. K.. Z uvedených dôvodov matka žiada nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd zverí obe maloleté deti do jej osobnej starostlivosti.

2. Okresnému súdu bola doručená aj správa z prešetrenia pomerov, o ktorú súd požiadal. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Ž. (ďalej aj ako „UPSVaR“)vo svojej správe uviedol, že dňa 30.8.2021 sa na UPSVaR dostavil otec aj s mal. N.. Najprv bol vykonaný pohovor s mal. N., bez prítomnosti otca. Mal. N. uviedol, že vie, prečo na úrad prišiel. Prišiel kvôli K.W.. Nevie, čo sa stalo a prečo K. ostal u matky. Boli u nej na prázdninách a potom išli domov, ale K. si zabudol občiansky preukaz a potom už ostal u matky. S K. je v kontakte, píše si, ale keď sa ho opýta, kedy sa chce vrátiť, tak hneď začne zahovárať. U ocina mu je dobre, nehádajú sa a ocino sa neháda ani s K. a preto nevie, prečo sa K. tak rozhodol. Skôr matka je občas nahnevaná, raz ho aj udrela, ale to už bolo dávno. Cez prázdniny, keď boli u matky, tak K. sa s matkou pohádal a potom ušiel k rodine. Ale ak chce byť u matky, je to jeho názor, ak to tak chce. Mal. N. uviedol aj to, že on chce ostať u ocina a aj vtedy, ak by K. ostal u matky. Mal. N. bol veľmi rozľútený a plakal, situácia ho veľmi mrzí a nevie si vysvetliť, prečo ostal K. u matky. Dňa 14.9.2021 o 20:30 hod. UPSVaR kontaktovala Polícia Banská Bystrica s tým, že v rodine Z. došlo k incidentu a bola privolaná policajná hliadka. Oznamovateľkou bola matka, ktorá uviedla, že mal. K. zbil otec, má rozbitú hlavu a tečie mu krv. Privolaná policajná hliadka zistila, že sa mal. K. pobil s bratom- mal. N.. Žiadali od UPSVaR preverenie situácie. Pohotovostný sociálny pracovník vykonal pohovor s mal. K., bez prítomnosti otca. Z pohovoru s mal. K. bolo zistené, že sa pobil s mal. N. kvôli peru. Mal. K. bol citlivý, plakal. Maloletý nemal úraz, ktorý by vyžadoval lekárske vyšetrenie. Mal. K. uviedol, že by chcel bývať s maminkou a že s ňou vždy chcel bývať. Nevie to už vydržať, že sú stále len súdy a pohovory a chcel by už mať kľud. K maminke by chcel ísť preto, lebo tam má väčší kľud. Doma ocino často po ňom kričí a vraví mu také veci, že pôjde do polepšovne a že keď pôjde ku matke, tak ho už nikdy nebude chcieť vidieť. Chcel by byť u matky a tam aj chodiť do školy, má tam aj kamarátov, tu ich nemá. Mal. N. mu stále robí zle a priečia sa, vie že on k mamine nechce ísť a chce ostať u ocina. Dňa 18.9.2021 o 14:00 hod. UPSVaR v rámci pohotovosti kontaktovali z N. R. D. s tým, že dostali oznámenie (oznamovateľkou bola matka) a uviedla, že mal. K. je na tom psychicky zle a chce spáchať samovraždu. Polícia pri príchode do rodiny zistila, že v domácnosti sa nachádzal mal. K. so starou matkou, otec a mal. N. sa v domácnosti nenachádzali. Mal. K. uviedol, že chcel spáchať samovraždu z dôvodu, že mu stará matka odmietla dať koláč. Polícii UPSVaR odporučil, aby privolala zdravotnú službu, ktorá dokáže odborne posúdiť jeho zdravotný a psychický stav. O 15:00 hod. UPSVaR opätovne kontaktovali z Polície R. D. a uviedli, že mal. K. bol prevezený na vyšetrenie do nemocnice a následne bude prevezený do psychiatrickej nemocnici v J.. Dňa 11.10.2021 sa na UPSVaR dostavil otec aj s mal. K.. V ten deň bol maloletý prepustený z psychiatrickej nemocnici v J.. Pohovor s mal. K. bol vykonaný bez prítomnosti otca. Mal. K. uviedol, že chce ísť strašne ku maminke. Nevie, prečo to spravil (povedal, že chce spáchať samovraždu), bol to len nejaký skrat a už sa to nestane. Myslel si, že to všetko urýchli. Maminka mu veľmi chýba a chce byť už s ňou. Bojí sa teraz ísť aj do školy, že sa mu budú spolužiaci smiať. S ocinom sa ešte nerozprával a vie, že sa budú určite rozprávať. Vie, že ho aj ocino ľúbi a chce za ním chodiť, keď bude bývať u maminke. Skúsi ešte vydržať a porozpráva sa aj s maminou, aby stále nevolala políciu. Mal. K. sa UPSVaR spýtal aj na to, či ho otec niekedy udrel, na čo odpovedal, že ho nikdy neudrel. Dňa 25.10.2021 prišiel na UPSVaR, po stretnutí na RPPS, mal. K., ktorý sa chcel rozprávať. Mal. K. opäť plakal a vravel, že chce ísť už ku maminke a že už to nevydrží. Maminka mu povedala, že u otca bude

len tento týždeň, lebo si podala nejaký návrh na súd. Maloletého sa UPSVaR pýtal o aký návrh ide, na čo uviedol, že nevie presne, ale mamina mu vravela, že tento týždeň pôjde už ku nej. Vzhľadom na vypätú situáciu, vyhrotené situácie, ako aj s prihliadnutím na všetky okolnosti UPSVaR navrhuje, aby okresný súd neodkladné opatrenie nariadil len v časti zverenia do starostlivosti mal. K., nie mal. N..

3. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 35P/72/2021-30 zo dňa 20.10.2021 došlo k preneseniu miestnej príslušnosti z Okresného súdu Nitra na Okresný súd Žiar nad Hronom. Spisový materiál bol Okresnému súdu doručený dňa 28.10.2021 o 15:15 hod. spolu aj s pôvodným konaním vo veci samej vedenej pod sp. zn. 25P/65/2021.

4. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“), návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Možno ho nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade konania podľa CMP aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov, a zároveň splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, že sa osvedčí alebo preukáže niektorý z dôvodov na jeho nariadenie. V prípade maloletých detí nepostačuje aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, a pod..

11. Na základe vykonaného dokazovania, a to oboznámením sa so spisovým materiálom aj prílohami, návrhom navrhovateľky, správou zo šetrenia od ÚPSVaR, ale aj spisovým materiálom predchádzajúcich konaní dospel súd k názoru, že intervencia súdu je skutočne potrebná. Súd má preukázané, že situácia a správanie maloletých sa od posledného rozhodnutia zmenili a tak isto sa zmenila situácia v rodine. Maloletý K. nie je v rodine spokojný, situácia je vyhrotená. Mal. K. nemá záujem zostať v domácnosti otca, čoho dôsledkom bol aj pokus o zotrvanie v bydlisku matky pri vyzdvihovaní občianskeho preukazu. Ďalej mal. Mário očividne viac inklinuje k bývaniu s matkou, keď sa ju snažil viacerými spôsobmi kontaktovať a pýtať si jej pozornosť. Aj napriek tomu, že týranie maloletých nebolo žiadnym spôsobom zatiaľ dokázané,

okresný súd má zo spisového materiálu preukázané, že mal. K. v starostlivosti otca nie je spokojný v dostatočnej miere. Opakovane sa vyjadril, že by radšej bývam s matkou. Matka o neho tak isto prejavila záujem, čoho dôkazom je aj podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Berúc do úvahy aj psychický stav mal. K. (ktorý už bol liečený v nemocnici), okresný súd považoval za potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, nakoľko je v najlepšom záujme dieťaťa. Súd prihliadal aj na výpovede oboch maloletých, nakoľko na ich vek a psychickú vyspelosť možno brať takéto výpovede za relevantné, keďže sami dokážu posúdiť dôsledky svojich tvrdení. Psychický vývoj maloletého v aktuálnej situácii tak závažne ohrozený, že okresný súd považuje podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia za splnené. Táto situácia sa však netýka mal. V prvom rade sa celá argumentácia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týka len mal. K., R. N.. Žiadnym spôsobom nebolo ani len naznačené, že zdravý fyzický a psychický vývoj mal. N. by mal byť ohrozený, čo potvrdili aj mal. N. I. K.. Mal. N. dokonca viackrát povedal, že aj keby mal. K. šiel bývať k matke, on by radšej ostal z otcom. Keďže nebolo preukázané, že zdravý fyzický a duševný vývoj mal. N. by mohol byť ohrozený a sám mal. N. inklinuje viac k otcovi, okresný súd zhodnotil, že v najlepšom záujme mal. N. bude, ak ostane u otca. Z tohto dôvodu okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti mal. N. zamietol. Okresný súd však dodáva, že takéto rozhodnutie v rámci neodkladného opatrenia nezakladá domnienku, že takto bude rozhodnuté aj v rámci konania vo veci samej, kde bude súd mať ďaleko väčší priestor na preskúmanie situácie.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené a na základe citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, teda vyhovel návrhu len v časti mal. K., nie mal. N..

13. Okresný súd o trovách konania nerozhodoval, nakoľko konanie vo veci samej pokračuje a o trovách konania okresný súd rozhodne pri rozhodovaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.